

EEN REISGENOTEN ROMAN

SHARON GARLOUGH BROWN

# EEN STAP NAAR VREDE



**Vier vrouwen onderweg.  
Een roman over vallen en opstaan met God.**

# 1

## MEG

Veerkrachtig. Dat was het woord waar Meg Crane naar op zoek was geweest. Veerkrachtig. ‘Jij bent niet veerkrachtig,’ had haar moeder vaak gezegd, en zelfs nu, bijna een jaar na haar dood, kon Meg de beschuldigende toon nog horen. ‘Je moet je leren herpakken. Doorgaan.’

Meg rolde op haar zij in het tweepersoonsbed, waarin ze als klein meisje al had geslapen. In haar zesenviertigjarige leven was het haar nog nooit gelukt om snel te herstellen van pijn of verdriet, noch om goed om te gaan met veranderingen en teleurstelling. Ze kende personen die moeilijkheden met bewonderenswaardige berusting het hoofd boden, die tegenslagen doorstonden zonder de hoop te verliezen. Zo was zij nooit geweest.

Misschien was het een goed idee om het woord ‘veerkrachtig’ in het nieuwe jaar meer te leren omarmen – veerkrachtige hoop. Vooral na alles wat er de afgelopen maand was gebeurd.

Ze duwde zichzelf op één elleboog omhoog, waardoor de oude boxspring knarste onder haar dunne een meter achtevenvijftig lange lichaam, en keek door het raam naar buiten, waar het grijs en mistroostig was. De knoestige zoete kers in de achtertuin van de burens, die al sinds ze zich kon heugen vanuit haar raam te zien was, vormde een beeld van veerkrachtige hoop. Jaren geleden, toen meneer en mevrouw Anderson daar nog hadden gewoond, was

West-Michigan op een zachte zomeravond onverwacht geteisterd door een storm die de boom bijna met wortel en al uit de grond gerukt had. De volgende dag had er zich een groepje buren om de boom met zijn blootgelegde wortels heen verzameld, waarna een aantal van hen de boom met hun handen en schouders overeind had geduwd, terwijl anderen de wortels weer terug in de grond stampten. Moeder had vanachter een van de ramen op de eerste verdieping toegekeken en gemopperd dat ze dwazen waren dat ze zich zo druk maakten over een boom, maar Meg had de buren stilletjes aangemoedigd. Sinds die storm helde de boom iets over, maar hij leefde. Dat hij scheef stond was alleen maar een bewijs van zijn veerkracht en de bloesem die elk jaar aan de takken verscheen, was een teken van hoop.

Veerkrachtig in moeilijke tijden, niet ongevoelig ervoor. Dat was de stille getuigenis van de boom: hij was niet ongevoelig voor de storm, maar onderging hem, met als resultaat meer standvastigheid, karakter en hoop.

Wat een getuigenis!

Plots hoorde ze de kraan in de badkamer verderop in de gang sputteren en de afvoerbuizen protesteerden kreunend. Hannah was wakker. Vreemd hoe snel Meg eraan gewend was geraakt om weer een huisgenoot te hebben. Een mok op het aanrecht, een handdoek over de rand van de douchedeur, een tweede tandenborstel bij de wastafel met zijn barsten in het glazuur – het waren allemaal fijne herinneringen aan het feit dat Meg niet alleen was. Hoewel Hannahs verblijf in haar huis slechts tijdelijk was en ze er vaker niet dan wel was, was Meg dankbaar voor haar gezelschap.

In de maanden na hun ontmoeting in het New Hope-retraitecentrum was Hannah als een zus voor haar geworden. En niet alleen Hannah, maar Mara en Charissa ook. De Degelijke Schoenenclub, zo had Mara hen genoemd.

Meg, die het grootste deel van december in Engeland was geweest, op bezoek bij haar dochter, keek ernaar uit om weer samen met hen op te trekken. Ze had betrouwbare geestelijke reisgenoten om zich heen nodig als ze God én zichzelf beter – intiemer – wilde leren

kennen. Een veilige plek waar ze eerlijk kon vertellen over haar worsteling om Gods aanwezigheid op te merken te midden van haar angsten, teleurstellingen en zorgen.

Maar zodra Hannahs negen maanden durende sabbatical erop zat, zou hun pasgevormde intieme vriendinnengroepje onherroepelijk veranderen. En wat dan?

‘Zou ze niet hier kunnen blijven?’ had Mara Meg gevraagd toen ze op kerstavond samen eten geserveerd hadden in het opvanghuis Crossroads. ‘Ze hoeft toch niet terug naar Chicago? Kan ze tegen haar baas niet gewoon zeggen dat ze de liefde van haar leven tegengekomen is en dat ze in Kingsbury blijft?’

Meg wist niet hoe sabbaticals precies werkten, of er regels waren die bepaalden dat je na een verlof geen ontslag mocht nemen bij je werk. ‘Je kent Hannah,’ had Meg gereageerd. ‘Ze is zo toegewijd aan haar werk. Ik zie haar er niet voor aan dat ze haar collega’s van de kerk na zo lang vrij te hebben gekregen de rug toekeert.’

Op dat moment verscheen Hannah in haar witte badjas en op haar slippers in de deuropening; haar lichtblonde haar, dat hier en daar begon te grijzen, krulde bij haar slaap. ‘Hoe voel je je?’ vroeg ze.

Meg ging rechtop zitten en leunde tegen het hoofdeinde. ‘Sorry, heeft mijn gehoest je wakker gehouden?’

‘Nee, ik hoorde het pas nadat ik was opgestaan.’

‘Vliegtuigvirus,’ zei Meg snuffend. ‘Ik hoop dat ik je niet aansteek.’

‘Ik heb het immuunsysteem van een dominee,’ grapte Hannah. ‘Gevolg van jaren aan ziekenhuisbezoekjes.’ Ze rolde Megs bureaustoel naar het bed en ging zitten.

‘Nog iets gehoord van Becca?’

‘Nee, ze zal wel bellen wanneer ze eraan toe is.’ Hopelijk zou Becca veilig terugkomen in Londen nadat ze haar tweeëntwintigste verjaardag samen met haar tweeënveertigjarige vriend, Simon, in Parijs had gevierd.

De gedachte aan zijn naam was genoeg om de herinnering aan hun niet bepaald plezierige ontmoeting voor de geest te halen. Ze

zag hem weer staan aan de voet van de London Eye, gekleed in een overjas van tweed en een pretentieuze hoed op zijn hoofd, met zijn oudere handen die Becca's lichaam bezitterig vasthielden. Zijn theatrale stem droop van minachting als hij wat tegen haar zei en er had continu een spottende grijns op zijn lippen gelegen. Misschien zou hij haar aan de kant schuiven en op zoek gaan naar een ander jong onschuldig meisje dat hij kon manipuleren en onder de duim kon houden. *Je snapt het nog steeds niet, hè? Zoiets zou Becca zeggen. Ik ben geen slachtoffer! En ik ben geen klein meisje meer. Ik ben gelukkig. Gelukkiger dan ik in mijn hele leven ben geweest. Accepteer dat gewoon, oké?*

Nee. Meg zou het niet accepteren. En ze wist wat haar moeder zou hebben gezegd. Want ze was weliswaar onvatbaar geweest voor zorgen, maar niet voor schaamte en ze had voor geen goud op iets onfatsoenlijks betrappt willen worden.

Haar moeder zou hebben gevraagd: *Waarom sta je haar toe om met hem om te gaan? Waarom heb je haar naar Parijs laten gaan? Je had in Londen moeten blijven en de leiding moeten nemen.*

‘Gaat het?’ vroeg Hannah.

Meg haalde haar schouders op. ‘Gewoon wat denkbeeldige gesprekken met mensen die hier niet zijn.’

‘Becca?’

‘En mijn moeder. Ze zou een woedeaanval krijgen als ze wist van dat hele Simon-gedoe.’ Meg plukte aan de rand van de deken. ‘Zeg me eerlijk wat je vindt, Hannah. Had ik in Londen moeten blijven? Mijn best moeten doen om te voorkomen dat Becca naar Parijs ging?’

Meg had die vraag nooit gesteld en Hannah had nooit ongevraagd haar mening gegeven. ‘Ik weet niet zeker of je daar wat mee bereikt zou hebben,’ zei Hannah na een paar ogenblikken, ‘wellicht zou het haar nog vastberadener maken. Bozer. En je hebt God gevraagd je in liefde te laten leiden en je duidelijk te maken wat het betekent van Becca te houden. Als je het mij vraagt, was het dapper dat je haar, uit liefde voor haar, hebt losgelaten, dat je niet geprobeerd hebt de baas over haar te spelen. Hoe moeilijk het ook was.’

Ja. Erg moeilijk. Het was moeilijk om erop te vertrouwen dat het verhaal niet afgelopen was. Dat God hoopvolle komma's had geplaatst op de plekken waar Meg voor wanhopige uitroeptekens zou hebben gekozen. 'Soms droom ik. Nachtmerries. Daarin is Becca in gevaar; de ene keer staat ze op de rand van een klif en probeer ik te schreeuwen om haar te waarschuwen, maar dan komt er niets uit mijn mond en wil ik naar haar toe rennen, maar mijn benen weigeren dienst. Ik ben volkomen hulpeloos. En dat is beangstigend.' Ze trok haar knieën op. 'Af en toe heb ik het gevoel dat mijn gebeden niet verder reiken dan het plafond. Blijf voor Becca bidden, wil je?'

'Doe ik. En ook voor jou, Meg.'

'Dank je.' Meg trok een tweede tissue uit de doos op haar nachtkastje. 'Dan even wat anders. Hoe vervelend ik het ook vind, ik denk dat ik vandaag beter niet met jullie mee kan gaan naar Crossroads. Ik ben bang dat ik de hele tijd boven de soep sta te kuchen.'

'Mara zal het begrijpen,' zei Hannah. 'Er komen nog genoeg kansen om daar samen naartoe te gaan. Je hebt rust nodig.'

Meg knikte. Maar een hele dag in bed was een noodzaak, geen luxe.

'Ik ga water opzetten,' zei Hannah, 'en dan breng ik je zo een kop thee met honing.' Voordat Meg kon protesteren en erop kon staan dat ze zelf wel thee kon zetten, was Hannah al de kamer uit en verwijderden haar voetstappen zich over de hardhouten trap, terwijl ze met haar warme altstem een melodie neuriede die Meg niet herkende.

Ze reikte naar de kalender met Bijbelteksten en quotes die Charissa haar had gegeven. 'Gewoon een klein bedankje,' had ze gezegd, 'omdat je ons liet weten dat je oude huis te koop stond.' Ze bladerde naar de pagina van oudjaarsdag. Over minder dan vijf weken zouden Charissa en John de eigenaars zijn van het huis dat ooit van Meg en Jim was geweest, het huis waar ze dromen hadden over een gezin. Het huis waar ze samen oud wilden worden. Nu, eenentwintig jaar later, zouden Charissa en John hun dromen op dezelfde plek dromen en, als alles goed ging, zou er medio juli een



baby slapen in het kamertje dat Jim ooit met liefde voor Becca in orde had gemaakt. Maar Jim had niet lang genoeg geleefd om Becca daar in bed te leggen. Niet lang genoeg geleefd om zijn dochter te ontmoeten en vast te houden. Niet lang genoeg geleefd.

*Mijn ziel vindt rust bij God, las Meg op de kalender, mijn hoop komt van Hem.*

Hoop. Keer op keer dook dat woord op, alsof God Zelf het in haar oor fluisterde. Hoop, niet op een bepaalde uitkomst, maar op Gods goedheid en trouw, ongeacht wat er gebeurde. Hoop, niet op een antwoord of oplossing, maar op een Persoon. Hoop, in Hem, door Hem, van Hem.

‘Kijk,’ zei Meg, toen Hannah met een dienblad terugkwam.

Hannah zette het dienblad op Megs bed en pakte de kalender aan om de tekst te lezen. ‘Daar is je woord weer.’

‘Het voelt alsof ik in een echokamer ben.’

Hannah grinnikte. ‘Ik herken het gevoel.’ Ze gaf de kalender terug aan Meg en haakte haar voet om een poot van de stoel, waarna ze hem naar zich toe trok. ‘Gelukkig maar dat God niet veronderstelt dat we Hem de eerste keer dat Hij iets zegt meteen verstaan.’

Meg nam een slok van haar thee; de smaak van honing bleef achter op haar tong. Ja, gelukkig maar.

Ze wist dat de quote in haar geval anders was: *Mijn ziel vindt geen rust bij God, mijn hoop komt niet van Hem.* In plaats van hoopvol en rustig op God te wachten, wachtte ze geagiteerd, rusteloos en angstig. Zelfs met alle bewijzen van Gods trouw waarvan ze getuige was geweest, vond ze het nog steeds moeilijk om te vertrouwen. En daar leerde ze nu eerlijk over te zijn. Tegen God. Anderen. Zichzelf. Niet langer haar angsten ontkennen. Niet meer haar zorgen wegstoppen. Al haar angst en harteer, de spijt en schuldgevoelens, haar verlangens en dromen, haar worstelingen en zonden, het verleden en heden en toekomst – het hoorde allemaal thuis aan de voeten van Jezus. Alles.

Meg deed een poging tot een ademgebed, maar toen ze inademde, werd ze overvallen door een hoestbui.

‘Je klinkt vreselijk,’ zei Hannah. ‘Wat zeg je ervan als ik iets haal tegen die hoest?’

Het was een poosje geleden sinds Meg ziek geweest was, zelfs een verstopte neus was een tijd terug. ‘Ik denk niet dat ik iets in huis heb,’ antwoordde ze.

‘Geen probleem. Ik neem een snelle douche en ga langs de drogist.’

‘Dat hoef je niet –’

Maar Hannah was al opgestaan. ‘Dat weet ik. Maar ik wil het.’ Ze pakte een schrijfblokje en pen van Megs bureau. ‘Hier, maak een lijstje van alle andere dingen die je nodig hebt, goed?’

‘Hannah, ik –’

‘Geen discussie.’ Hannah schudde met haar vinger, maar haar toon was speels. ‘Jij bent een van degenen die me hebben gezegd dat ik moet leren rusten en ontvangen. Jij kunt met me meedoen.’

Meg salueerde quasi serieus.

‘En zet ook wat dingen op die lijst die niet per se nodig, maar gewoon leuk zijn,’ zei Hannah. ‘Jij moet ook leren om iets leuks te doen als je ziek bent.’

‘Ik mocht nooit spelen of iets leuks doen als ik ziek was. Dat was tegen de regels.’

In Hannahs ogen verscheen een begripvolle blik. ‘Reden temeer om het nu wél te doen.’

Meg liet haar hoofd tegen haar kussen rusten en terwijl ze naar het plafond staarde, dacht ze terug aan die eenzame dagen wanneer ze als kind ziek was geweest en haar kinderkamer was veranderd in een gevangenis, met enkel permissie om naar de wc te gaan of naar de keuken om iets te eten te halen. Hoelang had ze niet in bed gelegen, terwijl ze het bloemenpatroon op het behang natekende met haar vinger en verhalen verzon omdat zelfs lezen verboden was?

Er was meer – altijd meer – om aan Jezus’ voeten te leggen, als ze de moed had om dat aan zichzelf toe te geven.



## MARA

Gedempt gekef, gevolgd door een zacht gejangk was het eerste wat Mara Garrison vertelde dat de kartonnen doos en de zilverkleurige rugzak die de dertienjarige Brian droeg iets anders bevatten dan de vuile was van een paar dagen.

‘Hé!’ riep ze naar haar jongste zoon, die zijn modderige schoenen niet had uitgetrokken toen hij het huis binnenkwam, noch zijn oortjes had uitgedaan. ‘Brian!’ Mara haalde haar met sop bedekte hand uit het afwaswater in de gootsteen en greep zijn mouw toen hij haar voorbijliep. Hij rukte zich los en beende de keuken door zonder haar een blik waardig te keuren, terwijl hij een hoge borst opzette, precies zoals zijn vader dat kon doen. ‘Hé!’ Ze veegde haar vochtige hand af aan haar spijkerbroek en ging achter hem aan. Enkele seconden voor hem bereikte ze de deur naar de woonkamer en ze versperde hem de weg. Om ervoor te zorgen dat hij niet langs haar heen kon glippen, zette ze haar ellebogen tegen de deurpost en toen gebaarde ze naar hem dat hij zijn oortjes uit moest doen. Brian hield een van de twee een stukje bij zijn oor vandaan.

‘Wat zeg je van: “Fijn je te zien, mam!”’

Als blikken konden doden, zou hij nu van moord beschuldigd worden.

‘Wat zit er in die doos?’ vroeg ze, terwijl ze er met haar kin naar gebaarde.

Hij hing de oortjes om zijn nek. ‘Niets.’

‘Niets’ kefte.

‘Pap heeft een hond voor hem gekocht,’ antwoordde Kevin, terwijl hij de garagedeur met een harde klap achter zich dichttrok en vervolgens stilstond om zijn schoenen uit te doen.

Brian draaide zich met een ruk om en keek zijn oudere broer boos aan.

‘Doe niet zo dom,’ zei Kevin. ‘Dit had je toch niet geheim kunnen houden.’

‘Open de doos,’ beval Mara, met een verrassend kalme stem. Brian probeerde zich om haar plussize lijf heen te manoeuvreren.

Ze maakte zich breed in de deuropening. ‘Ik zei: open de doos.’

Hij kneep zijn ogen samen en er trok een spiertje bij zijn ene mondhoek, terwijl de ader bij zijn slaap pulseerde. Precies zijn vader.

‘Doe die stomme doos open!’ schreeuwde Kevin. Hij griste hem uit zijn broers handen en zette hem op de bruine tegelvloer, waarna hij de flappen openvouwde. Een bruin harig balletje knipperde met zijn grote ogen en keek Mara aan.

Tom, haar ex in spe, lachte haar in gedachten uit. *Gelukkig Nieuwjaar!*

Kevin tilde de rillende hond uit de natte proppen krantenpapier en nam hem in zijn armen. Het langharige schepsel met zijn flaporen likte aan zijn vinger en jankte. Brian probeerde de hond van zijn broer af te pakken. ‘Bailey is van mij,’ gromde hij, en hij gaf Kevin een stomp tegen zijn borst.

Kevin stompte tegen Brians schouder. ‘Laat hem dan niet stikken.’

Als reactie daarop gaf Brian een harde duw.

‘Hé!’ riep Mara. ‘Kappen! Jullie allebei.’ Hoewel ze had verwacht dat Tom het een en ander zou uithalen nu de jongens kerstvakantie hadden, had ze dit niet zien aankomen. Jarenlang had ze haar poot stijf gehouden door vol te houden dat de jongens geen hond mochten hebben, omdat ze wist op wie de zorg ervoor uiteindelijk zou neerkomen en ze wilde die extra verantwoordelijkheid niet. Tom was de meeste weken weg voor zijn werk, de jongens hadden al de nodige activiteiten en Mara kon het alleenstaand ouderschap nauwelijks aan.

Nu Tom een echtscheiding had aangevraagd en was verhuisd vanwege een promotie en nieuw bestaan in Cleveland – en Mara op zoek moest naar een andere baan en niet eens wist of ze het huis kon aanhouden als de scheiding in juni definitief werd – had hij Brian precies gegeven wat hij wilde. Het was een gemene list om een wit voetje te halen bij de jongens en als ze de hond afpakte, zou dat enkel meer vijandigheid opleveren. Ze stelde zich voor dat Tom zich had verkneukeld toen hij de jongens afgezet had en weer was

vertrokken. Waarschijnlijk zou hij heel de weg van Michigan naar Ohio grijnzen.

Terwijl Brian met de hond en zijn tas verdween, talmde Kevin bij het aanrecht en inspecteerde de appeltaart die op het fornuis stond af te koelen.

‘Wil je me even bijpraten?’ vroeg Mara, met haar handen op haar heupen. Sinds Kevin haar een paar weken eerder deelgenoot had gemaakt van het nieuws van Toms promotie – nieuws dat Tom had besloten niet met haar te delen – was haar oudste zoon een behoorlijk betrouwbare informant geworden. Hij brak een klein stukje van de goudbruine korst om te proeven.

De hond, legde Kevin uit, was online gekocht nadat Brian sten- nis had geschopt door erop te staan dat hij een hond wilde én nodig had. ‘Ik heb pap gezegd dat je er niet blij mee zou zijn.’

Inderdaad.

Ze mompelde een paar scherpe woorden, haalde haar telefoon tevoorschijn en begon een nummer in te tikken, maar bedacht zich toen.

Nee, dit was precies wat Tom wilde. Sterker nog, hij zat vermoedelijk te wachten tot zijn telefoon overging, rekende erop dat het zou gebeuren.

Nou, ze zou hem laten wachten en zich afvragen waar haar telefoontje bleef.

Ze zou goed nadenken over haar wraakactie. Ze zou zijn zwakte achterhalen en die uitbuiten, of ze zou de hond als presi- siemiddel inzetten om het huis te houden. Tom wilde een spelletje spelen? Prima. Ze zou meespelen. Brian zou de hond niet kunnen houden als zij en de jongens gedwongen werden om te verhuizen naar een of ander huurhuis en dit kon ze goed gebruiken om zaadjes van wrok te zaaien. *Raak er niet te gehecht aan*, zou ze tegen de jongens zeggen, *want als de scheiding eenmaal definitief is, moeten we waarschijnlijk verhuizen naar een heel klein huisje waar geen huisdie- ren toegestaan zijn – allemaal omdat je vader te egoïstisch is om ons hier te laten blijven.*

Maar voor nu zou ze rustig blijven, voor het geval dat Kevin als

een dubbelspion fungeerde. ‘Heeft je vader al een mand en alles gekocht?’

‘Nee, alleen voer en een riem.’

‘Nou, dan moeten we gaan shoppen.’ Mara had onlangs een creditcard op Toms naam gevonden, weggeborgen in een oude portemonnee, die ze een paar maanden niet had gebruikt. De hond zou veel nodig hebben. Dingen met een flink prijskaartje. De duurste mand die ze kon vinden, bijvoorbeeld. En speeltjes. En een luxe pluchen hondenbed, voorzien van zijn initialen. Misschien had hij zelfs gehoorzaamheidstraining nodig. Tom zou er al snel achter komen hoeveel geld zijn geschenk kostte, zelfs zonder de rekeningen van de dierenarts, en als hij erover klaagde, zouden ze de hond wegdoen. *Het spijt me, Brian*, zou Mara zeggen, *maar we kunnen het ons niet permitteren om hem te houden. Heb het er maar over met je vader.*

‘En hoe zit het met jou, Kev?’ vroeg ze, waarbij ze iets vrolijks in haar stem probeerde te leggen. ‘Wat heeft je vader jou gegeven?’ Tom zou niet Brian een extra kerstcadeau geven en Kevin overslaan; hij zou het gelijk houden voor beide jongens.

‘Wat surfspullen.’

Dat was te voorspellen geweest. Tom had waarschijnlijk ook al een of andere dure zomervakantie voor hemzelf en de jongens geregeld. Naar Hawaï misschien. Maar daar zou ze nu niet aan denken. Op dit moment had ze haar aandacht nodig voor andere dingen: het avondeten voor hun familie-etentje dat ze nog moest afmaken en om half elf moest ze met Kevin naar Crossroads.

Ze was trots op hem. Heel trots. Coach Conrad had hem als straf tien uur vrijwilligerswerk laten doen, toen hij na een basketbalwedstrijd in december gevochten had. Kevin had voor Crossroads gekozen en inmiddels had hij de straf voldaan, maar vandaag zou hij op eigen initiatief nog drie uur gaan helpen.

‘Omdat ik de kids niet veel meer zal zien als de school weer begint,’ had hij tegen haar gezegd. ‘En sommigen zullen binnenkort vertrekken, denk je niet?’

Het had Mara verrast toen ze zag hoe snel hij aansluiting had

gevonden door met hen op te trekken. Hij had nooit veel tijd doorbracht met kleine kinderen. Toen Brian was geboren, had hij nog in de luiers gezeten en Mara, die zich er bewust van geweest was dat hij jaloers was op de nieuwe baby, had hem zoveel mogelijk bij zijn broertje weggehouden. Maar bij Crossroads had ze hem gadedeslagen terwijl hij voorlas aan de kleuters. De kleintjes hingen aan hem alsof hij een klimrek was; ze zaten als klittenband aan hem vast. Ze had een glimpje opgevangen van de gekleurde elastiekjes om zijn slotjesbeugel – momenteel groen en goud – als zijn mond een ongebruikelijk brede grijns vormde. Zelfs als hij tegen de kleintjes met zijn grotebroerstem zei ‘nu gaan zitten en luisteren naar het verhaal’ probeerde hij zich niet los te maken van de vrolijke bende. Voor enkele van deze dakloze kinderen was Kevin een van de weinige mannelijke figuren die ze in hun leven hadden en ze slokten zijn aandacht gulzig op. Zoals haar oudste zoon Jeremy zevenentwintig jaar geleden ook had gedaan bij de toenmalige medewerkers.

Ze keek op de klok van de magnetron. Ze had nog genoeg tijd om de eetkamertafel te dekken met haar beste servies, een lading van haar beroemde snickerdoodles-koekjes te maken en wat rauwe groente te snijden als voorgerecht. Rauwkost, zo noemden de vrouwen uit de buurt het. Ze schepten graag op over het kweken van hun eigen kruiden in hun tuin voor de dipsausjes, dressings en wat al niet meer. Als Mara iets anders gebruikte dan Hidden Valley Ranch-dressing of Skippy-pindakaas voor de vegetarische dipsausjes zouden de jongens in opstand komen.

Zodra de koekjes in de oven stonden, streek Mara haar groenge-ruite tafelkleed en servetten. Jaren geleden, nadat haar moeder was gestorven, had Mara haar oma's servies geërfd en nu was het een van de weinige schatten die Mara nog van haar kindertijd had. Ze herinnerde zich een paar familie-etentjes, die alleen al speciaal waren geweest omdat ze zo zeldzaam waren. Dan had haar oma twee gammele kaarttafels in haar appartement tegen elkaar geschoven, die met een tafelkleed bedekt en er vervolgens haar Engelse

bloemenservies en kristallen glaswerk op gezet. Hoewel Mara's oudere nichten en neven het voorrecht hadden gehad om de kaarsen aan te steken, had haar oma – Nana, zoals Mara haar noemde – Mara de servetten laten vouwen en ze had het bestek mogen neerleggen – twee vorken links van elk bord. Ook was Mara altijd eerder gekomen om haar te helpen koken. Geen van de andere neven of nichten hadden toegang gehad tot Nana's culinaire geheimen.

Mara zag zichzelf nog staan: met haar gestipte groene schort voor, gebogen over het fornuis, terwijl ze bruine suiker en gember aan de smeltende boter toevoegde. Nana hield de yams in de gaten en wanneer die gaar waren, mocht Mara ze samen met de zoete gesmolten boter fijnstampen. Daarna deden ze het romige mengsel in een ovenschaal en verdeelden er marshmallows over. Nana liet haar altijd drie marshmallows uit de zak opeten.

Nog een traditie die Mara op een dag kon doorgeven aan haar kleindochter Madeleine.

Ze streek het tafelkleed glad en stelde zich haar eigen familie-etentje van zo meteen voor. Brian zou weliswaar zijn knorrig zelf zijn, maar Tom zou tenminste niet aan het hoofd van de tafel zitten en kritiek leveren op de maaltijd, Jeremy allerlei hatelijke opmerkingen naar het hoofd slingeren of zijn pijlen richten op haar schoondochter, Abby, door seksistische en racistische grapjes te maken.

*Gelukkig Nieuwjaar!*

Mara opende haar servieskast en neuriede terwijl ze vijf – niet zes – van haar oma's dinerborden van de bovenste plank pakte. Precies op het moment dat ze zich naar de tafel draaide, raakte haar voet iets en ze zette een onbehoedzame stap naar voren. Voordat ze haar evenwicht kon herstellen, vlogen er twee borden uit haar handen en kwamen met een harde klap op de tegelvloer terecht.

Tjonge...

Onder de eetkamerstoel zat een ineengedoken hoopje hond.

'Brian!' riep ze, trillend van woede.

Ze was zo opgegaan in de maaltijdvoorbereidingen dat ze de



nieuwe vierpotige huisgenoot vergeten was. Ze wierp het dier eerst een dreigende blik toe en keek toen naar de scherven van haar oma's borden. 'Brian!' riep ze zo scherp dat de hond zijn toevlucht achter de bank zocht. Kevin verscheen boven aan trap naar het souterrain, wierp één blik op zijn moeder en een volgende op de bende op de grond en riep toen zijn broer. Uiteindelijk verscheen Brian.

'Wat?' vroeg hij, met zijn armen over elkaar geslagen. Bij het horen van Brians stem kwam Bailey uit zijn verstopplek gekropen.

'Haal. Je. Hond. Hier. Weg.' Voordat Brian het beest bij zijn nekvel kon pakken, tilde het zijn poot op en plaste tegen een van haar leunstoelen. 'Nu!'

Brian deed een uithaal naar voren, maar het misbaksel ontsnapte met een paar sprongen blaffend aan zijn grijpende handen en zigzagde door de woonkamer en keuken. Te boos om iets te kunnen zeggen, liet Mara zich op een stoel aan de gedeeltelijk gedekte tafel zakken en begroef haar gezicht in haar handen.

## HANNAH

Hannah Shepley stopte haar telefoon weg en met een diepe zucht richtte ze haar aandacht weer op de toonbank. De witharige medewerker die daarachter stond met zijn donkere uilenbril scheef op zijn neus, probeerde uit te dokteren hoe hij de mascara, waarvan de klant beweerde dat die in de aanbieding was, moest aanslaan.

'Het staat bij het schap,' zei de vrouw, met haar beringde hand op haar heup. 'Drie halen, twee betalen. Tel ze.' Ze wees met een perfect gemanicuurde vinger naar elk pakketje op de toonbank. 'Eén. Twee. Drie.' Elk woord rekte ze extra lang voor het effect.

Als reactie daarop haalde de man een folder onder de kassa vandaan en bladerde er langzaam doorheen, terwijl hij aan zijn hoofd krabde. Een voor een bekeek hij de plaatjes, ongetwijfeld op zoek naar de aanbieding.

'O, alsjeblieft,' snauwde de vrouw, terwijl ze de folder uit zijn handen griste. 'Hier! Zie je? Híér. Hier is het plaatje, de aanbieding.'

Maybelline-mascara – drie halen, twee betalen. Wat is daar zo moeilijk aan?’ Ze draaide bij hem weg om de klanten die achter haar in de rij wachtten een meelevende glimlach toe te werpen.

Kennelijk tevredengesteld omdat het plaatje in de folder overeenkwam met de producten die voor hem lagen, tikte de kassamedewerkster de streepjescode in het systeem en rondde de aankoop af. Daarna wenste hij de vrouw ‘een fijne dag’, waarop die het bonnetje uit zijn hand rukte, in haar tas stopte en door de automatisch opengaande deuren naar buiten stormde. Door de open deur kwam een vlaag koude wind mee naar binnen.

Bij geen van de volgende drie klanten ging het vlotter en toen de smeekbedes om assistentie die de man in zijn microfoontje sprak onbeantwoord bleven, werden de klanten steeds onvriendelijker. Tegen de tijd dat Hannah aan de beurt was, parelde het zweet bij de man op het voorhoofd. ‘Hebt u alles wat u nodig had kunnen vinden?’ vroeg hij op vermoeide toon.

‘Alles gelukt,’ antwoordde Hannah met een glimlach die hem, zo hoopte ze, liet weten dat het oponthoud haar niet stoorde en dat zij haar geduld niet zou verliezen. Gelukkig stond niets van wat er in haar boodschappenmandje lag in de wekelijks reclamefolder.

Een jonge verkoopassistente, wier lippen en wenkbrauwen waren opgesierd met verschillende ringetjes en knopjes, kuierde langs en opende nog een kassa. De klanten achter Hannah lieten hun opluchting blijken en verplaatsten zich naar de andere rij. Ondertussen scande de oudere kassamedewerker elk product uit Hannahs mandje met trage, bijna eerbiedige bewegingen. ‘Mijn kleindochter houdt van kleuren en tekenen,’ zei hij, terwijl hij het pakje met kleurpotloden, viltstiften en krijtjes pakte dat Hannah in het schap met opruimingsartikelen had gevonden. Later, als ze meer tijd had, zou ze een bezoekje brengen aan de hobbywinkel en wat volwassener teken-spullen voor Meg kopen. Ze had verteld hoe graag ze als klein meisje bij haar burens thuis had zitten tekenen, maar het was jaren geleden dat ze iets artistieks had gedaan, had Meg eraan toegevoegd. Nog meer reden om het weer op te pakken, was Hannahs reactie geweest. Woorden die net zo goed voor haarzelf golden.

De man was nog steeds bezig met het scannen van de artikelen. Hoestdrank en neusspray. Hoesttabletten met honing-citroensmaak. Vitamine C-supplementen. Zakdoekjes. Een puzzelboek met sudoku's en kruiswoordraadsels. En Yahtzee, omdat Hannah dat in geen jaren had gespeeld en ze nog altijd het gerammel van de dobbelstenen kon horen als haar vader met het potje schudde en riep: 'Kom op, zessen!' Misschien zou Nathan met hen mee willen doen.

De kassamedewerker bestudeerde de Yahtzee-doos, op zoek naar de streepjescode. 'Ik denk dat die hier staat,' wees Hannah.

Hij draaide de doos een paar keer onhandig om. 'Het spijt me,' zei hij.

'Geen probleem. U doet het prima.' Alle drie de klanten in de andere rij hadden al afgerekend en waren vertrokken, en Hannah verzette zich tegen de neiging om met haar vingers op de toonbank te trommelen. Had ze Nathan een paar weken geleden niet nog op zijn kop gegeven omdat hij zo ongeduldig was terwijl hij in de rij stond? Ze had hem eraan herinnerd dat hij de tijd die hij wachtte, kon besteden aan de mensen om hem heen, door voor hen te bidden. Als Nate hier bij haar was, zou hij haar nu een por geven. Haar woorden hadden er een handje van om linksom of rechtsom bij haarzelf terug te komen.

Ze zond een stil gebed op, zowel met oog op haar irritatie als de man achter de toonbank. Misschien werkte hij hier net. Of misschien werkte hij al jaren hier en begon hij wat vergeetachtig te worden. Misschien –

'Mijn kleindochter is erg ziek,' zei hij, waarbij hij haar recht aankeek. 'Leukemie.'

Misschien werd hij afgeleid door andere, belangrijker zorgen.

'Wat erg,' zei Hannah, terwijl haar ongeduld wegsijpelde.

'We dachten dat ze in staat zou zijn de kerstdagen bij ons door te brengen, maar...'

Zijn stem brak en hij verplaatste zijn aandacht weer naar het scannen en inpakken van de artikelen.

Hannah keek toe, terwijl hij alles inpakte en gaf hem toen haar creditcard.

‘Bonnetje in de tas of moet ik het aan u geven?’ vroeg hij.

‘Geef maar,’ zei Hannah, terwijl ze haar hand uitstak naar de tassen. ‘Hoe heet uw kleindochter?’

‘Ginny.’

Hannah haalde het pakje met de krijtjes, kleurpotloden en stiften, en de Yahtzee uit een van de tassen en gaf ze aan hem terug. ‘Geef deze alstublieft aan Ginny.’

‘O, ik kan niet –’

‘Alstublieft,’ zei Hannah. ‘Gewoon een kleinigheidje.’ Zo’n heel klein kleinigheidje. Maar afgaande op de blik op het gezicht van de kassamedewerker die het midden hield tussen verbazing en dankbaarheid, zou je denken dat ze hem een heel koninkrijk had gegeven.

‘Iedereen heeft een verhaal,’ had haar vader vaak gezegd. ‘Iedereen. Je moet alleen weten hoe je de juiste vragen stelt.’

Haar vader, een gepensioneerde verkoper, had geweten hoe je de juiste vragen stelt om een goede verstandhouding met klanten op te bouwen. Hij had praten over koetjes en kalfjes tot een kunstvorm verheven en was er goed in om mensen het gevoel te geven dat ze van waarde waren, wat zich allemaal had vertaald in indrukwekkende verkoopaantallen. Hij zou nog ijsjes aan Inuit weten te slijten. Maar als het aankwam op zijn eigen verhaal, was hij een gesloten boek.

*Zo vader, zo dochter*, dacht Hannah. En nu ze zichzelf opengesteld had voor anderen, was het tijd om erachter te komen of haar vader bereid was om zich bloot te geven.

Voor de Kerst had ze haar ouders beloofd dat ze in januari of februari naar Oregon zou vliegen om hen te bezoeken. Ze hoopte een openhartig gesprek met hen te voeren over de familiegeheimen die diep vanbinnen waren gaan etteren, omdat zij ze jarenlang had proberen te verbergen. Nu ze de waarheid aan Meg en vervolgens Nathan had verteld, voelde ze zich er langzaam ook klaar voor om haar ouders toe te vertrouwen wat ze al die jaren had verzwegen. Dat ze zich verantwoordelijk voelde voor haar moeders zenuwinzinking en opname toen Hannah vijftien was. En dat ze zo

hard haar best had gedaan om te doen wat haar vader haar had opgedragen: het met niemand anders hebben over hun zorgen. Vastbesloten om zijn vertrouwen niet te beschamen had Hannah de schaamte en angst weggestopt en, zonder dat ze zich er bewust van was, was het een lelijke wond vanbinnen geworden. Maar met precisie en zorgzaamheid was de Grote Geneesheer de wond gaan schoonmaken en hechten. Misschien zou Hij ook haar ouders genezing brengen.

Ze moest een besluit nemen – en snel ook – over haar reisplannen. Of misschien zou ze haar ouders proberen over te halen om haar in West-Michigan te bezoeken. Op 1 maart zou ze veertig worden. Ze kon hen uitnodigen om haar verjaardag samen met haar te vieren. Het zou geweldig zijn als ze Nate en zijn zoon Jake konden ontmoeten. Of was het te voorbarig om hen nu al aan elkaar voor te stellen?

Ze haalde diep adem. Nog zoveel onopgeloste kwesties voordat ze zou terugkeren naar Chicago.

Ergens halverwege de weg terug naar Megs huis keek Hannah uit het portierraampje. Ze zag dat de automobilist in de auto naast haar een telefoon in zijn ene en een beker koffie in de andere hand hield. Enkele maanden geleden nog zou Hannah een hap frambozen-yoghurt in haar mond stoppen terwijl ze voor het stoplicht stond of ongeduldig wachten voor de magnetron omdat zelfs 1-minuut-rijst er te lang over deed om op te warmen. Zou ze het ongehaaste ritme van haar sabbatical kunnen vasthouden als ze eenmaal weer aan het werk was gegaan? Het vertragen, aandacht hebben voor dingen, de bewuste pauzes en het offline zijn, loslaten en ontvangen – dat alles was een verandering die nog steeds geïntegreerd moest worden in haar leven en daar had ze tijd voor nodig. En ze wist dat die veranderde levenswijze zwaar op de proef zou worden gesteld wanneer ze weer als dominee aan de slag ging. Nu het nieuwe jaar bijna een feit was, drongen gedachten aan haar volgende stappen zich onuitgenodigd aan haar op en vroegen haar volledige aandacht en gebedstijd.

Juist toen ze de oprit bij Megs huis op reed, ging haar telefoon over. Nate, zag ze op het schermpje, toen ze hem tevoorschijn haalde. ‘Hé!’ zei hij zodra ze had opgenomen. ‘Wilde even vragen hoe laat je komt. Bedacht dat we misschien op tijd kunnen eten en een spelletjesavond kunnen houden voordat we naar de kerk gaan.’

Hannah, die nog nooit een nachtelijke zangdienst had bijgewoond, keek ernaar uit om deel uit te maken van Nathans en Jakes nieuwjaarstraditie. ‘Ik denk dat ik rond twee uur klaar ben bij Crossroads,’ zei ze. ‘En dan moet ik nog wat dingen voor Meg bij de winkel halen.’

‘Kom dan daarna.’

‘Wat zal ik meenemen?’

‘Alleen jezelf.’

‘Laat me op zijn minst een toetje of zoiets meebrengen.’

‘We hebben hier nog zat kerstlekkernijen,’ zei hij. ‘Serieus. Kom gewoon.’

‘Ik kom niet graag met lege handen bij iemand aan.’

‘Dat weet ik, maar het is goed voor je. Kom dan “met open handen”.’

Ze kon de glimlach in zijn stem horen toen ze afscheid namen. Nate had een goed punt, zoals gewoonlijk. Ze moest zich er nog steeds in oefenen om geschenken met open handen te ontvangen. Het was maar goed dat ze nog een paar maanden had om deze nieuwe disciplines te oefenen.

Ze had haar sabbatical, die was bedoeld als een buitengewoon genereus geschenk, aanvankelijk onaardig gevonden; het had aanvoeld als een gedwongen verbanning uit de kerk waar ze zo van hield. Maar toen, door het trouwe en onzichtbare werk van de Geest, was Hannah zich er bewust van geworden dat ze zich achter haar werk en bezig-zijn had verstopt. Dat haar persoonlijke identiteit verstrikt geraakt was met haar professionele. Dat ze zichzelf had gedefinieerd op basis van wat ze voor God deed, in plaats van wie ze voor Hem was – Zijn geliefde dochter. Haar collega, dominee Steve Hernandez, had opgemerkt wat Hannah niet had gezien en hij had drastische stappen genomen om haar tijd en ruimte te geven



om de oude, diepgewortelde gewoonten en angsten te doden om zo ruimte te maken voor een nieuw leven.

‘Ik dacht dat je in bed zou blijven en uitrusten,’ zei Hannah toen ze de hal van Megs huis binnenstapte, die nog steeds opgeluisterd werd door een paar kerstversieringen.

Meg, die gekleed in een flanellen badjas aan de keukentafel zat, met voor zich een mok waar de stoom vanaf kwam, haalde een schouder op. ‘Kon de slechte herinneringen aan de keren dat ik als klein meisje ziek was en op mijn kamer opgesloten zat niet van me afschudden, dus ik besloot naar beneden te gaan.’

De formele kamers op de begane grond – een salon vol antieke meubelen, een chique eetkamer in victoriaanse stijl, en een muziekkamer waar Meg pianoles gaf – waren niet bepaald ideaal om te ontspannen. Wat Meg nodig had was een comfortabele bank of relaxfauteuil. Hannah zette haar boodschappentassen op het aanrecht. ‘Wat zeg je van een verandering van omgeving?’ vroeg ze. ‘We kunnen een paar dagen in het huisje aan het meer doorbrengen. Ik weet zeker dat Nancy het niet erg vindt als ik daar gasten uitnodig.’ Nancy en Doug Johnson, die al jarenlang bevriend waren met Hannah, hadden erop gestaan dat Hannah tijdens haar sabbatical in hun vakantiehuisje aan het Michiganmeer verbleef – nog zo’n gul geschenk dat ze in eerste instantie niet had willen aan nemen. ‘Vanavond ben ik tot laat weg,’ ging Hannah verder. ‘De zangdienst begint pas om elf uur. Maar we kunnen daar morgenmiddag naartoe gaan.’

Meg leek het idee te overwegen.

‘Jij hebt me hier gastvrij ontvangen,’ drong Hannah aan. ‘Laat me nu jou een gunst bewijzen. Alsjeblieft. Ik denk dat wat tijd aan het meer je goed zal doen.’

Meg nieste in haar elleboog. ‘Goed,’ zei ze. ‘Dank je.’

Hannah waste haar handen boven de gootsteen. ‘Ik heb een puzzelboek voor je om je bezig te houden terwijl ik bij Crossroads ben. Ze hadden niet veel tekenspullen, maar ik ga straks nog even naar de hobbywinkel.’

‘Alsjeblieft, je hoeft niet –’

‘Uh-uh’ – Hannah stak haar hand op om haar het zwijgen op te leggen – ‘daar hebben we het al over gehad. Niks zeggen nu.’

Ze begon steeds meer als Nate te klinken.

\*\*\*

Hannah stond in de hal van Crossroads te wachten toen Mara en Kevin aankwamen. Mara omhelsde haar. ‘Waar is Meg?’ vroeg ze en ze keek de hal rond, terwijl ze zich uit haar jas wurmde.

‘Ziek. Ze hoest en proest en wil niemand hier aansteken. Ik heb haar gezegd dat je het zou begrijpen.’ Hannah deed haar sjaal af. ‘Je zult me hier wegwijs moeten maken, Kevin. Je moeder zegt dat je hard op weg bent om een van de favoriete vrijwilligers hier te worden.’

Kevins lichte, sproetige huid kreeg een kleur en hij keek naar zijn sneakers.

‘Ik denk dat Kevin zich vandaag bezighoudt met de kinderen,’ zei Mara. ‘Basketbal in de gymzaal, toch, Kev?’

‘Yep.’

‘Wij gaan in de keuken aan de slag, Hannah. Wat voorbereidingen voor de lunch. Daarna helpen we serveren. Als je dat goedvindt.’ Het volgende moment pingde Mara’s telefoon. Ze stak haar hand onder haar limegroene trui en probeerde haar telefoon uit de strakke broekzak te halen, wat na enige moeite lukte.

‘Charissa is onderweg,’ zei ze, zodra ze een blik op het scherm had geworpen. ‘Ze zegt dat ze ongeveer een halfuur later is.’

Hannah was allang blij dat ze kwam. Sinds Thanksgiving, toen Meg met Mara was meegegaan voor haar jaarlijkse traditie om maaltijden te serveren bij Crossroads, had Mara ernaar uitgekeken om de anderen van de Degelijke Schoenenclub mee te nemen naar het opvanghuis. Voor Hannah en Charissa was dit de eerste keer dat ze een bezoekje brachten aan Mara’s vroegere wereld en Hannah wist dat Mara stond te popelen om deze plek met hen te delen. Misschien konden ze een nieuwe afspraak maken om hierheen te gaan en samen te helpen als Meg weer beter was.

# 'EEN MOOIE ROMAN MET EEN BOODSCHAP DIE IN STAAT IS JE GELOOFSLEVEN TE VERANDEREN.' – LEESLIEVELINGS OVER KLEUREN VAN HOOP

*Een stap naar vrede* volgt de spirituele reis van vier vrouwen die uitgedaagd worden om vreugde te vinden in hun volledige overgave aan God.

Mara zit midden in een scheiding en probeert haar weg te vinden als alleenstaande moeder van twee, terwijl Hannah worstelt met vragen uit het verleden en zoekt naar een balans tussen haar relatie en haar roeping. Ondertussen dreigen Charissa's professionele kansen in het gedrang te komen door de komst van haar baby. En Meg krijgt te maken met teleurstelling over verbroken relaties en onvervulde dromen.

Op hun pad naar vrijheid leren de vrouwen de regie uit handen te geven en steeds weer een stap vooruit te zetten in geloof. Zonder te weten wat de toekomst brengt.

**Sharon Garlough Brown** is predikant en retraiteleider. *Een stap naar vrede* is het derde deel van haar vierdelige Reisgenoten-serie. Eerder verschenen *Reisgenoten* en *Kleuren van hoop*.



**KokBoekencentrum.nl**  
UITGEVERS | UTRECHT

ISBN 9789029735438 NUR 302



9 789029 735438